

Archeologienota
Deerlijk, Vichtesteenweg 46
Programma van maatregelen

Inhoud

1	Gemotiveerd advies	3
1.1	Afwezigheid van een archeologische site	3
1.2	Potentieel op kenniswinst	4
1.3	Impactbepaling	5
1.4	Bepalingen van maatregelen	5
2	Bibliografie	6

1 Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Advies	Oppervlak / aantal	Tijdstip	Voorwaarde
Geen verder onderzoek	/	/	/

1.1 Afwezigheid van een archeologische site

In volgende paragraaf worden de resultaten van het bureauonderzoek en het (controle)booronderzoek gesynthetiseerd tot een concrete archeologische verwachting voor het onderzoeksterrein. Het bureau- en booronderzoek bracht volgende relevante elementen aan het licht:

- Paleolandschappelijke ligging: Het projectgebied is gesitueerd op de overgang tussen een alluviale laagvlakte in het Schelde-Leie interfluvium (ten noorden van het plangebied) en een heuvelachtig gebied (ten zuiden van het plangebied). Op ca. 50 m ten zuiden van het plangebied is een beek aanwezig. Deze locatie kan het plangebied aantrekkelijk gemaakt hebben voor menselijke occupatie vanaf de prehistorie.
- Bodem: Het plangebied kent volgens de bodemkaart van Vlaanderen 3 verschillende bodemtypes, waarbij het Pdp-bodemtype en het Lep-bodemtype domineren ten opzichte van het OB-bodemtype. De eerste twee bodemtypes duiden op een matig tot natte zandleembodem zonder profielontwikkeling, die enerzijds behoren tot de alluviale gronden en anderzijds tot de colluviale gronden. Het colluvium dat door bodemerosie van hoger gelegen delen in het landschap is geaccumuleerd ter hoogte van het lagergelegen plangebied zorgde bijgevolg voor een goede afdekking, bestaande uit erosief materiaal, van eventuele archeologische waarden. Het bodemarchief kent met andere woorden een goede bewaring.
- Cartografische bronnen (16^e-20^e eeuw): Op basis van het uitgevoerde cartografische bureauonderzoek kan als besluit gesteld worden dat het onderzoeksgebied met zekerheid bebouwing kende vanaf de jaren '90 van de 20^e eeuw. Voorheen bestond het plangebied uit akkerland, waarbinnen geen archeologische waardevolle structuren werden gekarteerd. Wel is er sprake van een voetwegeltje.
- CAI-waarden en archeologisch onderzoek: In een straal van ca. 700 m rondom het plangebied zijn een aantal cartografisch gedocumenteerde indicatoren, sites en sporen voor handen. Zo is er sprake van een Gallo-Romeinse nederzetting (2e-3e eeuw) ter hoogte van de huidige dorpskern, laat-Merovingische vondsten, een laatmiddeleeuwse hoeve, 17e-eeuwse huisrestanten en een 17e-eeuwse site met walgracht. Bijkomend zijn 6 laatmiddeleeuwse sites met walgracht, één site met walgracht daterend in de nieuwe tijd en één 18e-eeuwse pastorie volgens cartografisch materiaal gekend. Op een iets grotere afstand zijn binnen de Gaverbeekvallei (en Wijmelbeekvallei) reeds meerdere steentijdvondsten gedaan.

- Gekende verstoringen: Het bureauonderzoek toonde de aanwezigheid van een winkelpand met verharding en een groenzone aan. Er was geen info beschikbaar over de diepteverstoringen van deze bestaande bodemingrepen.

Op basis van de controleboringen kan gesteld worden dat het terrein is opgehoogd met een pakket van ongeveer 2,2 m dik. Voorafgaande aan de ophoging werd zeer waarschijnlijk het gehele akkerdek verwijderd. Bijgevolg is er in de bovenste 2,2 m geen archeologie aanwezig en is de kans op de aanwezigheid van archeologie in de onderliggende niveaus zeer klein.

- Geplande verstoringen: Van de geplande werkzaamheden zal alleen bij de nieuwe regenwaterputten en septische put de graafwerkzaamheden dieper reiken dan het ophogingspakket (namelijk 3 tot 4 m onder het maaiveld). Het gaat hierbij om een oppervlakte van ca. 32 m². De effectieve verstoring bij de geplande werken bedraagt met andere woorden slechts 1 % van het totale plangebied.

Op basis van de (paleo)landschappelijke gegevens, cartografische bronnen en de omliggende -reeds aangetroffen- archeologische waarden kan gesteld worden dat het projectgebied een middelhoog potentieel voor de aanwezigheid van archeologische waarden daterend in de Steentijden tot en met de middeleeuwen kent.

Uit een uitvoerige studie van de situatie tussen de 19^e en 21^e eeuw en een aantal controleboringen wordt verwacht dat het bodembestand binnen het plangebied, waar zich momenteel een geasfalteerde parkeergelegenheid en winkelpand bevinden, vrijwel niet geraakt gaat worden bij de toekomstige werken.

1.2 Potentieel op kenniswinst

Op basis van het bureauonderzoek voor de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag te *Deerlijk Vichtesteenweg* werden niet voldoende gegevens verzameld om de aan- of afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven. Desondanks kan wel een gemotiveerde uitspraak gedaan worden over het al dan niet moeten nemen van verdere maatregelen.

Het potentieel op kennisvermeerdering bij verder onderzoek wordt zeer laag geacht. Men kan verwijzen naar volgende elementen:

- De geplande werken zullen een verstoorde impact hebben op de mogelijke aanwezige archeologische waarden voor een oppervlakte van 32 m². Deze te verstoren zone bedraagt slechts 1% van het totale plangebied gevolge van een plaatselijke geplande verstoring die dieper reikt dan de aanwezige ophoging. Verder kan aannemelijk gemaakt worden dat voorafgaande aan de ophoging de bouwvoor is verwijderd, wat een grote impact gehad kan hebben op de aanwezige archeologie.

Bovenstaand geeft aan dat het potentieel op (waardevolle) kenniswinst bij verder archeologisch (voor) onderzoek ontbreekt. Ook de steentijdverwachting, waarbij onderzoek binnen een kleine oppervlakte relevante kenniswinst kan opleveren, is laag geacht. Deze conclusie is gebaseerd op de eerdere verstoringen binnen het plangebied.

De investeringen die gepaard gaan met verder archeologisch onderzoek staan geenszins in verhouding tot de beperkte resultaten die dergelijk onderzoek naar verwachting zullen opleveren.

1.3 Impactbepaling

Niet van toepassing: er wordt binnen het onderzoeksterrein geen site verwacht.

1.4 Bepalingen van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch (voor-) onderzoek. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook - conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht.

2 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2016. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 2.0)*, Brussel.

DOV VLAANDEREN, 2018. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at:
<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.